

Loriana Zamfir
Mihaela Lucaci

Elemente de economie aplicată

COLECȚIE DE SUCCES

Loriana Zamfir

Mihaela Lucaci

Elemente de economie aplicată

- Aspecte teoretice și practice privind elaborarea conturilor consolidate la grupurile de societăți
- Contractul de leasing

Editura Lumen
2006

Acest volum a apărut în cadrul Programului de Promovare a tinerilor cercetători derulat de Asociația Lumen cu susținere financiară din partea Editurii Lumen, Asociația Lumen și Euromarket Advertsing.

www.asociatialumen.ro

www.librariavirtuala.com

Materialul nu reprezintă în mod obligatoriu punctul de vedere al editorului sau al finanțatorilor.

Acest material este protejat de legile copyright-ului în vigoare. Orice multiplicare neautorizată, indiferent de suport, este interzisă și va fi pedepsită conform legii.

Editură științifică acreditată CNCSIS la numărul 003

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale:

Loriana Zamfir, Mihaela Lucaci – Elemente de economie aplicată. Aspecte teoretice și practice privind elaborarea conturilor consolidate la grupurile de societăți; Contractul de leasing

Iași, Editura Lumen, 2006, România

Bibliogr.

P: 146, cm 14,8 X 21

ISBN – 10 - 973-1703-12-8

13 - 978-973-1703-12-1

Design copertă: Euro Market Advertising

Extras din volumul:

Zamfir, L., & Lucaci, M. (2006). Elemente de economie aplicata. Iasi, Romania: Lumen.

Loriana Zamfir

Mihaela Lucaci

Elemente de economie aplicată

- Aspecte teoretice și practice privind elaborarea conturilor consolidate la grupurile de societăți
- Contractul de leasing

Editura Lumen
2006

Extras din volumul:

Zamfir, L., & Lucaci, M. (2006). Elemente de economie aplicata. Iasi, Romania: Lumen.

Pagina lasata
intentionat goala

Extras din volumul:

Zamfir, L., & Lucaci, M. (2006). Elemente de economie aplicata. Iasi, Romania:
Lumen.

Cuprins

Loriana Zamfir

ASPECTE TEORETICE ȘI PRACTICE PRIVIND ELABORAREA CONTURILOR CONSOLIDATE LA GRUPURILE DE SOCIETĂȚI	9
---	---

<i>Capitolul I.</i> 1. Considerații istorice privind contabilitatea grupurilor de societăți și necesitatea apariției conturilor consolidate	11
---	----

<i>Capitolul II.</i> 2. Delimitări privind consolidarea conturilor	17
--	----

2.1 Tipologia grupurilor și consecințele existenței acestora	17
2.1.1. Consecințe economice. Tipologia grupurilor	17
2.1.2. Consecințe juridice	19
2.1.3. Consecințe sociale	20
2.1.4. Consecințe fiscale	20
2.1.5. Consecințe contabile	21

2.2 Noțiunea de grup de societăți, legături de dependență și tipuri de control	22
---	----

2.3 Operații în cadrul grupului care privesc conturile consolidate	26
2.3.1. Achiziția unei filiale	26
2.3.2. Transferul bunurilor	27
2.3.3. Transferul activelor imobilizate	31
2.3.4. Valori juste și fondul comercial	33

<i>Capitolul III.</i> 3. Cadrul legislativ pentru întocmirea Situațiilor financiare consolidate	43
--	----

3.1. Directiva a VII-a a Comunităților Economice Europene	43
3.1.1. Aria de aplicabilitate	43
3.1.2. Condiții pentru întocmirea Situațiilor financiare anuale consolidate	43
3.1.3. Întocmirea Situațiilor financiare anuale consolidate	48

Extras din volumul:

Zamfir, L., & Lucaci, M. (2006). Elemente de economie aplicata. Iasi, Romania:
Lumen.

3.1.4. Conținutul Notelor explicative la Situațiile financiare anuale consolidate	57
3.1.5. Raportul consolidat al administratorilor	63
3.1.6. Auditarea Situațiilor financiare anuale consolidate	65
3.1.7. Aprobarea, semnarea și publicarea Situațiilor financiare anuale consolidate	66
3.1.8. Formatul Bilanțului consolidat și al Contului de profit și pierdere consolidat	68
3.2. Rezumatele Standardelor internaționale de contabilitate ce fac referire la întocmirea Situațiilor financiare anuale consolidate	72
3.2.1. IAS 27 Situațiile financiare consolidate și separate	72
3.2.2. IAS 28 Contabilitatea investițiilor în întreprinderile asociate	73
3.2.3. IAS 31 Titluri de participare în asocierile în participație	74
3.2.4. IFRS 3 Combinări de întreprinderi	75
<i>Capitolul IV. 4. Etapele procesului de consolidare</i>	<i>77</i>
4.1. Determinarea perimetrului de consolidare.	78
4.2. Stabilirea metodelor de consolidare.	81
4.3. Retratarea conturilor individuale anuale ale societăților de consolidat, prealabil consolidării lor, pentru a le face conforme cu metodele de evaluare reținute în conturile consolidate	85
4.4. Omogenizarea prezentării conturilor individuale ale societăților de consolidat	86
4.5. Ajustarea conturilor reciproce.	90
4.6. Conversia conturilor societăților străine ce vor fi consolidate.	94
4.7. Cumulul conturilor individuale retratate convertite	95
4.8. Eliminarea efectelor tranzacțiilor dintre societățile din cadrul grupului, a dividendelor intragrup, a provizioanelor pentru depreciere și a provizioanelor pentru riscuri și cheltuieli legate de societățile consolidate	96
4.9. Eliminarea incidentei înregistrărilor efectuate pentru aplicarea legislației fiscale, legate de amortizări derogatorii, provizioane reglementate, subvenții pentru investiții	96
4.10. Eliminarea titlurilor de participare și a capitalurilor proprii ale societăților consolidate	97
4.11. Elaborarea conturilor consolidate	98
Bibliografie	101

Extras din volumul:

Zamfir, L., & Lucaci, M. (2006). Elemente de economie aplicata. Iasi, Romania: Lumen.

Mihaela Lucaci

CONTRACTUL DE LEASING	103
<i>Capitolul I. Definiția leasingului</i>	105
Istoricul leasingului	108
<i>Capitolul II. Clasificarea operațiunilor de leasing</i>	111
<i>Capitolul III. Leasingul dincolo de granițe</i>	115
3.1. Operațiunile de leasing pe continentul american	115
3.2. Evoluția leasingului în ASIA	116
3.3 Evoluția industriei leasingului în EUROPA	117
3.4. Piața leasingului în România	118
<i>Capitolul IV. Elemente componente a ratelor de leasing, amortizărilor și costurilor</i>	123
<i>Capitolul V. Poziția taxelor vamale și a accizei în contractul de leasing</i>	129
<i>Capitolul VI. Achiziționarea bunului în leasing</i>	133
<i>Capitolul VII. Ce aduce nou anul 2006?</i>	137
Contract de leasing	139
Bibliografie	145

Extras din volumul:

Zamfir, L., & Lucaci, M. (2006). Elemente de economie aplicata. Iasi, Romania: Lumen.

Pagina lasata
intentionat goala

Extras din volumul:

Zamfir, L., & Lucaci, M. (2006). Elemente de economie aplicata. Iasi, Romania:
Lumen.

**ASPECTE TEORETICE ȘI
PRACTICE PRIVIND
ELABORAREA CONTURILOR
CONSOLIDATE LA GRUPURILE
DE SOCIETĂȚI**

Loriana Zamfir

Extras din volumul:

Zamfir, L., & Lucaci, M. (2006). Elemente de economie aplicata. Iasi, Romania: Lumen.

Pagina lasata
intentionat goala

Extras din volumul:

Zamfir, L., & Lucaci, M. (2006). Elemente de economie aplicata. Iasi, Romania:
Lumen.

Capitolul I

1. Considerații istorice privind contabilitatea grupurilor de societăți și necesitatea apariției conturilor consolidate

Pentru evidențierea cauzelor apariției grupurilor vom pleca de la definirea grupului

Definiția grupului: *„Un ansamblu constituit din mai multe societăți, având fiecare existență proprie, dar unite prin legături diverse în virtutea cărora una dintre ele, numită «societate-mamă» exercită un control asupra ansamblului, constituind, în același timp, o unitate de decizie. Celelalte societăți sunt dependente față de societatea-mamă”.*

Dintre cauzele care au generat apariția grupurilor de societăți se deosebesc ca dominante:

- pe de o parte, dezvoltarea economică în țările industrializate a dus la apariția și expansiunea întreprinderilor puternice, întreprinderi care domină piața și depășesc prin câmpul lor de acțiune, frontierele țării lor de origine;
- pe de altă parte, existența și dezvoltarea pieței financiare au permis cumpărarea titlurilor de participare de către diverse societăți, fapt ce le-a asigurat un anumit control sau influență asupra societăților emitente și a făcut să se dezvolte o veritabilă gestiune a acestor titluri.

Realitate indubitabilă, existența grupurilor de societăți naționale și multinaționale atrage mutații și consecințe în plan economic, juridic, fiscal, social și, nu în ultimul rând, contabil.

Extras din¹ volumul:

Zamfir, L., & Lucaci, M. (2006). Elemente de economie aplicată. Iasi, Romania: Lumen.

Pionierii consolidării conturilor sunt (și în acest caz) anglo-saxonii, în practica americană anumite societăți procedau la consolidarea conturilor încă de la începutul secolului XX. În 1933, printr-o lege numită „Security Act”, se impunea obligativitatea întocmirii conturilor consolidate.

Cauzele acestei apariții a conturilor consolidate sunt legate de:

- dezvoltarea economică puternică a societăților și expansiunea acestora;
- manifestarea fenomenului de concentrare economică și re-grupare a întreprinderilor;
- existența pieței financiare și finanțarea dominantă a întreprinderilor, prin intermediul instituțiilor financiare;
- presiunea și cerințele crescute ale utilizatorilor pentru a obține informații suplimentare pe care contabilitatea financiară nu le putea oferi;
- existența unei profesii contabile și a unei cercetări contabile pre-ocupate să răspundă reflectării realității și nevoilor utilizatorilor.

Se constată, așadar, că, de obținerea unei imagini de ansamblu asupra patrimoniului și rezultatului unui grup de societăți, ca și cum ar fi vorba de o singură întreprindere, erau interesați atât acționarii cât și managerii grupului, analiștii financiari, mediul bursier, băncile, sindicatele. Există, de asemenea, o preocupare în rândul contabililor și auditorilor de conturi.

Pentru ca informația oferită de conturile consolidate să fie credibilă, a fost necesar ca un minim de principii și reguli să reglementeze tehnica de consolidare.

Efortul susținut de normalizare s-a materializat atât în norme internaționale, directive europene, cât și în acte și norme naționale, specifice fiecărei țări. În materie de armonizare și normalizare, consolidarea conturilor a făcut obiectul discuțiilor în cadrul Comisiei Comunității Economice Europene.

Standardele internaționale de contabilitate care au ca obiect problematica situațiilor financiare consolidate sunt:

- *IAS 27 Situațiile financiare consolidate și contabilitatea investițiilor în filiale;*
- *IAS 28 Contabilitatea investițiilor în întreprinderile asociate;*

Extras din volumul:

- **IAS 31** Raportarea financiară a intereselor în asocierile în participatie;
- **IFRS 3** Combinări de întreprinderi

În România în anul 1997 a fost publicat proiectul Normelor generale privind consolidarea conturilor care au fost elaborate în conformitate cu prevederile Directivei a VII-a a C.E.E. și Standardele Internaționale de Contabilitate nr. 3, 22 și 27.

Actualmente, în România se aplică Reglementări contabile conforme cu Directiva a VII-a a C.E.E., aprobate prin **O.M.F. nr. 1752/17.11.2005**, publicat în M.O. nr.1080 și 1080 bis din 30.11.2005. Prezentele reglementări transpun Directiva a șaptea a Comunităților Economice Europene 83/349/EEC din data de 13 iunie 1983 privind conturile consolidate, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 193 din data de 18 iulie 1983, cu modificările și completările ulterioare și art. 10 alin. 2 din Directiva 2004/25/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind ofertele publice de preluare, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 142 din 30 aprilie 2004.

O entitate trebuie să întocmească situații financiare anuale consolidate și raport consolidat al administratorilor dacă această entitate, denumită în continuare societate-mamă face parte dintr-un grup de entități și îndeplinește una din următoarele condiții:

- a) deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau asociaților într-o altă entitate, denumită în continuare filială;
- b) este acționar sau asociat al unei entități și majoritatea membrilor organelor de administrație, conducere și de supraveghere ale entității în cauză (filială) care au îndeplinit aceste funcții în cursul exercițiului financiar, în cursul exercițiului financiar precedent și până în momentul întocmirii situațiilor financiare anuale consolidate, au fost numiți doar ca rezultat al exercitării drepturilor sale de vot;
- c) este acționar sau asociat al unei filiale și deține singur controlul asupra majorității drepturilor de vot ale acționarilor sau asociaților acelei filiale, ca urmare a unui acord încheiat cu alți acționari sau asociați;

Extras din¹³ volumul:

- d) este acționar sau asociat al unei filiale și are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra acelei filiale, în temeiul unui contract încheiat cu entitatea în cauză sau al unei clauze din actul constitutiv sau statut, dacă legislația aplicabilă filialei permite astfel de contracte sau clauze;
- e) societatea-mamă deține puterea de a exercita sau exercită efectiv, o influență dominantă sau control asupra unei filiale;
- f) este acționar sau asociat al unei filiale și are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrație, conducere și de supraveghere ale acelei filiale;
- g) societatea-mamă și filialele sunt conduse pe o bază unificată de către societatea-mamă.

În conformitate cu aceste reglementări, consolidarea se realizează în situația în care un grup depășește, în toate exercițiile financiare cel puțin două din următoarele trei criterii:

- a) cifră de afaceri netă de 35,04 milioane euro;
- b) total active 17,52 milioane euro;
- c) numărul mediu de salariați 250.

Grupurile trebuie să elaboreze conturi consolidate, indiferent de mărimea lor, în cazul în care una sau mai multe societăți ale grupului sunt:

- a) o societate ale cărei valori mobiliare au fost admise la cota oficială a Bursei de Valori din România sau dintr-un stat membru al Uniunii Europene;
- b) o instituție autorizată prin legea bancară;
- c) o societate care desfășoară activitate de asigurare.

Obiectivul consolidării conturilor este de a prezenta poziția financiară, performanțele și evoluția poziției financiare referitoare la unitățile cuprinse în grupul de societăți, ca și cum ar fi vorba despre o singură societate. Subiectul consolidării îl constituie societățile din cadrul grupului iar obiectul consolidării situațiile lor financiare anuale.

Consolidarea conturilor este o tehnică de inginerie a contabilității financiare, care are ca finalitate producerea de informații necesare utilizatorilor externi. Ea este și un instrument de gestiune, deoarece permite

să se clarifice relațiile complexe între filiale și societatea-mamă și să se compare rezultatele obținute cu obiectivele fixate.

Contabilitatea consolidată devine, astfel, un mijloc util de informare a utilizatorilor interni și externi, oferind date privind situația patrimonială, financiară și a rezultatelor unui grup.

Ea reprezintă, în același timp, un mijloc de gestiune, care permite măsurarea rezultatelor grupului și analiza rentabilității în funcție de diferite criterii. Apare, astfel, posibilitatea comparațiilor între grupuri și între societățile din cadrul grupului. Contabilitatea consolidată fiind la originea unei politici și a unor decizii strategice privind investițiile, sursele de finanțare, rentabilitatea grupului.

Conturile consolidate cuprind *bilanțul consolidat, contul de profit și pierdere consolidat și notele explicative la situațiile financiare anuale consolidate.*

Pe lângă acestea, situațiile financiare anuale consolidate mai cuprind opțional ori obligatoriu în unele țări tabloul de finanțare și tabloul fluxurilor de trezorerie consolidate.

Pagina lasata
intentionat goala

Extras din volumul:

Zamfir, L., & Lucaci, M. (2006). Elemente de economie aplicata. Iasi, Romania:
Lumen.

Capitolul II

2. Delimitări privind consolidarea conturilor

2.1 Tipologia grupurilor și consecințele existenței acestora

2.1.1. Consecințe economice. Tipologia grupurilor

În plan economic se întâlnesc următoarele forme de concentrare:

- concentrare *orizontală*;
- concentrare *verticală*;
- concentrare *conglomerat*.

În cazul *concentrării orizontale*, are loc o regrupare a întreprinderilor care fabrică același produs. Grupul are în acest caz un bun control al pieței și posibilitatea de a impune prețurile.

Concentrarea verticală presupune regruparea întreprinderilor cliente unele față de altele, deci întreprinderi complementare. Se ajunge, astfel, la a avea un control total al ciclului de producție, de la materia primă la produsul finit.

În practică sunt întâlnite două tipuri de concentrare verticală:

- concentrare verticală în amonte;
- concentrare verticală în aval.

Concentrarea verticală în amonte presupune ca o întreprindere să preia controlul asupra furnizorilor săi, ceea ce îi va permite să controleze calitatea materiilor prime, semifabricatelor livrate de aceștia, să-și regleze aprovizionările și livrările, având în același timp un control asupra costurilor de producție.

Extras din⁷ volumul:

Zamfir, L., & Lucaci, M. (2006). Elemente de economie aplicata. Iasi, Romania: Lumen.

Eqpvkpwctgc "ceguvwk" xqnwo "q" rwvg k
volumul de pe

www.edituralumen.ro
www.librariavirtuala.com

ucw "fkp" nkdt tkkng "pqcuvtg" r

Conținutul acestui volum nu
reprezintă în mod necesar
punctul de vedere al Editurii
Lumen sau al finanțatorilor

Publicat cu finanțarea:

media
LUMEN
www.EdituraLumen.com

www.EuroMarket.ro
Design, Prints, Web sites
E-commerce applications